

KÖZÉRDEK

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI LAP.

Megjelenik hetenkint kétszer: csütörtökön és vasárnap.

Előfizetési felhívás

„KÖZÉRDEK” XVIII. évfolyamára.

Alkotmányos életünk erős küzdelemre van utalva s e küzdelemben súlyos próbára van téve a törvényisztelet, a jogérvet, a nemzeti hagyományok követése s a magyar nemzet igaz szeretete is. Nem szabad engednünk, hogy e küzdelem féktelen párharczsa sülyedjen, melyet egyes vezérkedők különleges családi zászló alatt vívnak meg az elvakult pártfelek. Minket az emberiség magasztos eszméi, az igazi hazaszeretet, Magyarország nagy jövőjében való hit kell hogy vezessenek. Mi híven ragaszkodunk hazánk alaptörvényeinek, az alkotmányossághoz, s híven ápoljuk azt az erős hazafias jogérvet, mely felvilágosultsága és szabadelvűsége folytán diadalmaskodni tudott a balszerencse gyászenlékü csapásain is.

E küzdelmes időben összetartásra hívunk fel minden derék hazafit. Nyíltan és őszintén mondjunk véleményt a fölött, ami káros lehet hazánk jobb jövőjére, és csak oly törekvéseket pártoljunk, melyeknek alapja a törvény, az igazság s a valódi szabadelvűség. Tegyük meg hatáskörünkben mindent, mi e nehéz körülmények között alkalmas lehet arra, hogy a szabad vélemény nyilvánítása mellett távol tartja a szenvedélyek pusztító harcát s annak vesztes következményeit.

Bizonyára egy vidéki lapnak kised a köre s kicsiny lehet hatásának ereje. De mi büszkék lehetünk arra, hogy kitartó, becületes munkával sikereket tudtunk felmutatni a multban s feladatunkat: összetartani hazafias érzelmű társadalmunkat, híven szolgáltuk. Ez lesz törekvésünk jövőben is, s a „Közérdek” e törekvésének pártolására kérjük fel bizalommal t. olvasóinkat.

Nagy-Enyed, 1898. december havában.

A „Közérdek” szerkesztősége:

Dr. Magyar Károly. Főmunkatárs: Török Bertalan.

Dr. Ebergényi Sándor.

A „Közérdek” előfizetési árai:

Egy évre	6 frt — kr.
Félévre	3 „ — „
Negyedévre	1 „ 50 „

Az előfizetési pénzek a „Közérdek” kiadóhivatalába küldendők.

Bucsu.

(L. I.) Isten veled elagott esztendő! Nem kísér részvétünk akkor, mikor az idő végtelen sirjába temetkezel. Nem fáj a bucsu tetőd; mert nem kötnék hozzád jó emlékeink. Összeállítva a mult évi eredmények mérlegét, a te uralkodásod folyamát szerencsésnek nem nevezhetjük. Sőt kevés esztendeje volt a magyarnak mostanában, melyben ennyi bánat érte volna a nemzetük jövőjéért aggódó polgárokat.

Nincs miért az utóbbi négy hónapnál előbbre néznünk; mert ezek állapítják meg az egész esztendő karakterét.

A népmese beszél, hogy az egyszeri ország egyetlen forrását szörnyeteg sárkány foglalta le, s csak akkor engedett vizet a szomjúságtól tikkadó népek, ha ez a legdrágábbat, legszentebbet neki áldozta. Feketébe, gyászba volt vonva az egész ország; a kétségbeesés jajsikoltásai hangzottak szerteszét. Mert kiadták az üdítő forrás vizét; mert a sötétség hatalma lett úrrá a népen s királyán. Ilyen gyász érte, ilyen kétségbeesés sújtotta hazánkat, mikor a szeretének forrása kiapadt előlünk; mikor a sötétség szelleme a királynak legdrágábbját, egyetlenét követelte áldozatul. Csak hogy míg a mesebeli népek mentője érkezett, aki megvédte a királyi nőt és visszahódította a forrást a szörnyetegtől: addig mi együtt mind a kettőt örökre elvesztettük; s csak emlékü világitja meg árvaságunkat.

De ezen nagy veszteségünkön kívül is egyre-másra halmozódtak a bajok körülöttünk. Állandó izgatottság, zavar és pangás jellemezte közállapotainkat. A szenvedély lenyűgözött minden józanságot és mérsékletet; elhomályosította politikai érettségünk szép hírét.

Az az igazságtalan és kegyetlen hajszá, melylyel a miniszterelnököt üldözőbe vették az egyesült ellenzék tagjai, valóságos lázas állapot, paroxizmus volt, melyben nem láttak, nem csináltak semmit elfogulatlanul; nem láttak semmit, mint a hajszába vett egyéat s az egyetlen czélt: ezen egyénnek megbélyegzését és megbuktatását. Nem láttak egyet sem azon érdemek közül, melyeket a magyar állam tekintélye és belső békéje körül megszerzett. Hogy az ország érdekei mit követelnek; hogy a hajszá drága sportját egy egész nemzet fizeti meg anyagi és erkölcsi károk kiszámíthatatlan mértékével: ez a mellékes dolog tekinteten kívül maradt.

Feliratot készítettek, melyben az uralkodót informálni akarták közállapotaink felől. Ebben a feliratban bevádolták az egész magyar nemzetet, hogy nem

politikai meggyőződésből, hanem pénzért választja képviselőit. Ebben a feliratban felkéri az alkotmányért nagy hangon harczoló ellenzék a magyar királyt, hogy ha a talomsza vával távolítsa el a kormányt, mely iránt a király is, a többség is bizalommal viselkedik. Felkéri tehát arra, hogy az alkotmány ellenére cselekedjék az ő kedvéért. Azt hiú az ember, hogy nemzetiségi memorandum ez a felirat; pedig hát a hazafias érzület kizárólagos birtokosának hirdett ellenzék „mesterműve”.

Az ellenzék ország-világ előtt nyilván hirdette, hogy csak a miniszterelnök személye, tehát nem politikája ellen harczol, s hogy rögtön beszünteti a parlamenti munkát már hónapok óta akadályozó obstrukciót, mihelyt a miniszterelnökséget más tölti be. Valóban nagy elfogultság kell ahhoz, hogy alkotmányos nemzet és király előtt ilyen argumentumból sikert reméljenek!

A kíméletlenség és gyűlölet szótárát teljesen kimerítették három hónapon át, hogy céljukat érhessek. De az ellenzéknek erős fegyvertársai is akadtak ebben a személyes tere terelt küzdelemben. Az osztrák lapok, a Pressétől a Vaterlandig folyton tele voltak Bánffy kisebbitésével és becsméréssel. Főületes megfigyelés után is az a gondolat ölik eszünkbe, hogy Magyarország érdekeinek nem lehet rossz képviselője az az ember, kit főképp a kiegyezési alku kezdetétől fogva a telivér osztrák lapok oly hevesen támadnak. S csak a mi ellenzékünk tulzó elfogultsága okozhatja, hogy ezt a jelenséget kellőképp mérlegelni nem akarja.

Ilyen áldatlan és politikailag úgy, mint társadalmilag egyaránt veszedelmes hajszá közben, költségvetés nélkül, indennitas nélkül, kiegyezés nélkül érkezett meg az ő esztendő utolsó napja.

A békét óhajtó, politikai izgalmtól tartó polgárok meggyőződését fejezzük ki, mikor azt óhajtjuk, hogy adjon Isten boldogabb új esztendőt. Olyan esztendőt, melyben minden személyes tekintet, minden elfogultság, minden szenvedély fölött uralkodjék a legfőbb törvény, a salus reipublicae.

Vármegyei közgyűlés.

Vármegyénk törvényhatósági bizottsága mult év és hó 29-én rendkívüli közgyűlésre gyűlt össze és pedig a rendkívüli közgyűléseknel szokatlanul nagy számban. A vármegye közönségének minden politikai pártárválata képviselve volt az ódon vármegyehez közgyűlési

TÁRCZA.

Az év krónikája.

Alvincz, 1898. december végén.

Ujból letűnt egy év — hiába!
Egy évvel vénebbek vagyunk,
Egy redővel több homlokunkon
S egy szállal őszebb tán hajunk.
S mig emlékeit gyötrött szívünk
Csak halaványan őrzi meg,
Belefoszlik a mult kódébe
Ez év is, mint a többiek.

Tavasza a nyárral, ősz a téllel
Gyors változatban tűnnek el —
És valamennyit ellepi majd
Egy finom, ködszerű lepel.
S mi emlékünkből megmarad még,
Az bizony szörnyűmód kevés —
S csak úgy tűnik fel, mint az álom,
Amelyből jó az ébredés.

Emlékeiből a szép tavasznak
Egy virág még ha volna tán —
Oh, egykor ez is illatos volt,
Am fonyadt most és halavány . . .
. . . Valamikor egy ringó keblen
Talált életét és halált —
S hogy ellankadt a nyár hevéből,
Illata, színe messze szállt.

A nyár . . . a nyár — oh, mit hagyott itt?
. . . Tikkasztó szomjat ott belül,
Amelynek forró, gyötrő kinja
Hiába várjuk, hogy lehül.
Tikkasztó szomjat, mely megöl tán,
Vagy roucsná sorvaszt tégedet, —
Min enyhíteni nincsen módod,
Mit kioltani nem lehet.

S az ősz örökölt aztán egy-két
Elsárgult lombját hagyta itt,
Amelylyel csöndben eltemette
A lélek bűvös álmait . . .
S emlékeiből a méla ősznek
Mi visszamaradt parlagon:
A remény hervadt lombjaiból
Egy összetakolt sirhalom.

A téltől pedig mit se várunk,
Hisz sok jót amugy sem ígér —
S mindössze is, amit még adhat:
Az álmokat behintő dér . . .
És ezzel az év krónikája
Lezárul szépen, csöndesen
S az emlékek mint lágy, fuvalmak
Simulnak át a lelkeken.

Ujból letűnt egy év — hiába!
Egy évvel vénebbek vagyunk,

Egy redővel több homlokunkon
S egy szállal őszebb tán hajunk.
S mig emlékeit gyötrött szívünk
Csak halaványan őrzi meg,
Belefoszlik a mult kódébe
Ez év is, mint a többiek . . .

Alvinczi Jogász.

Holubár ur megszökik.

(Elbeszélés.)

Irtá: Pakots József.

Holubár ur, mikor Tamásvárra került, gíggén járt és csehül beszélt.

Am az ügyei nem épen álltak csehül. Megszámlálhatatlan erényei valának, amelyeket ismerősei kellőleg méltányoltak is. Így például gyönyörűen hajtott, délcegen ülte meg a lovát s több efféle. Az ősei Giskrával portyáztak valamikor a felvidéken, sőt egyik őse az a híres Zebernyik volt, aki felesége hűségére fogadván valami Géczy nevű magyar urral, fogadása elvesztével nejét megölte s magát is illendően kiakolbóltotta ebből a nyomoruságos árnyékvilágból.

Szóval Holubár ur akár kamarás is lehetett volna, ha egyáltalán érdemesnek találta volna pályázni rá.

Am Holubár ur szerény ember volt. Csak hogy épen a plastronjait és manchette-jeit váltogatta minden nap és a monogrammos czimerét ott viselte a cigarettatárczáján vert ezüstből. Különben magyar urak végvárai helyett csak a női szívek ellen intezett hevesebb

termében. Pedig főtárgyat a rendkívüli közgyűlésnek az 1899. évi költségvetési előirányzatok és 1897. évi közszámadások képezték s ezek nagyobb érdeklődést nem szoktak kelteni, mert hát ezekben csak pénzügyi állásról van szó, ez pedig a magyar ember előtt ősi idők óta blitri!

Volt a közgyűlési tárgysorozatban egy pont, — 14. a) — az összes vármegyeyek végigjárt „Csongrád vármegyeyei átirat”, ez keltette fel nagyobb mértékben a vármegye közönségének érdeklődését, ez gyűjtötte össze nagyobb számban a megyebizottsági tagokat.

A kik nagyobb szenatoriára számítottak ezen pont tárgyalásánál, azok nagyot csalódtak, a kik tárgyalog, a jelenlegi politikai viszonyokhoz mért határozatot vártak, azok teljes megnyugvással fogadták a közmegelegedésre hozott, egyhangú határozatot. Igen, Alsó-Fehérvármegye a helyzet magaslatára emelkedett, mikor tekintetbe véve a csongrádi felirat keletkezése óta megváltozott politikai viszonyokat, tudomásul véve Csongrád vármegye átiratát, az alábbi önálló felirat felterjesztését mondotta ki határozatilag, egyhangulag és általános helyeslés közepette.

Az egyhangú határozat következtében felterjesztendő és a vármegyei főjegyző Gáspár János tollából eredő felirat következőképen hangzik:

„Mélyen tisztelt képviselőház!

Mély fájdalommal és hazafiai aggodalommal tapasztalja Alsófehér vármegye közönsége is az országos képviselőházban a parlamenti tanácskozás tekintetében oda fajult helyzetet, mely lehetlenné tesz minden törvényhozási működést, s lehetlenné teszi azt, hogy az ország kormányzása az alkotmány követelményeinek megfelelőleg vezethető legyen.

Nem tekinthetjük feladatunknak kutatni a szenvedélyes kitérés okait, de keletkeztek legyen azok bármely okból, nem látjuk igazolva azon legnagyobb mértékben személyes jellegű harcot, mely az ország politikai sulya és anyagi nagy érdekei kockázatásával lehetlenné teszi a parlamentnek normális működését, s mely harcz jóval túlhaladja a parlamenti ellenőrzésnek jogos határait.

Magyarországnak parlamentben és parlamenten kívül feltétlen békére van szüksége, méltán elvárhatja azért parlamentjétől, hogy ezen béke az ő kebeléből induljon ki, s a parlament az utolsó órában párt- és személyes érdekeket félre téve, találja meg a jelen áldatlan helyzetből való békés, gyűlölséget és keserőséget fenn nem hagyó kibontakozás útját.

Az e tekintetben való bizalom érzetével fordulunk a mélyen tisztelt Képviselőházhoz és kérve kérjük, miszerint most, midőn a haza oly fontos érdekei forognak kockán, bölcs megfontolás és nyugalommal találja meg a kebelében harcoló pártok közt a rendes együttműködést lehetővé

tevé módokat, s tárgyilagosság és pártatlansággal gondoskodják arról, hogy a képviselőház rendelkezése a házon kívül minden hazafiban megnyugvást keltőleg biztosítható.

Ehhez a tárgyilagosságot és minden párturalatot kielégítő határozathoz valóban nem kell külön kommentár. Dicséri az maga magát és dicséri a vármegye ügyeinek intézőit.

A tárgysorozat többi pontja kevés érdeklődést keltett. Csak a vallás- és közoktatásügyi miniszternek a vármegye területén létesítendő több állami iskola felépítési költségének fedezésére felveendő költségek megszavazása provokált több irányban nyilvánuló, tárgyilagosságot feladó javaslatot, hogy a költségek felvétele, az állam biztosítása mellett, hogy a törlesztési részleteket ő fogja fedezni, elvileg kimondassék.

A népes, érdekes, de csendes mederben lefolyt közgyűlés a déli órákra már véget ért és a jegyzőkönyv hitelesítése után az elhőkölő köztisztelőben álló főispán eltetésével oszlott szét.

Werner Gyula választóihoz.

Dr. Werner Gyulanak, a magyarországi kerület országgyűlési képviselőjének, nyílt levele választóihoz.

(Folytatás.)

Mi tehát a kormányban nem személyeket védünk, hanem a parlamenti élet az alaptételét, amely tételhez, mint a Caesar feleségének jó híréhez, a kétségnek még csak árnyékát sem engedheti hozzáférközni önértékes többség. Mi csak az ellen küzdünk, nehogy az ellenzék új tételt igasson be a magyar alkotmányba. Azt az új tételt, hogy az ut a kormányzásokba a kisebbség jus placeti-jének kandiumi igáján át vezet.

A kormány nem mondhat le, mert ezen a lejtőn, a parlamenti erőviszonyok felforgatásának lejtőjén, minden lépés veszedelmes, s a legelső engedmény végzetes következményeket vonhat maga után.

Előttünk a példa a szomszéd állam politikai történetében. Ott is feláldoztak egy kormányt, — a Badeni-kormányt értem — mert obstrukció dult a Házban és lángja kicsapott az utcára is.

De ha ma hideg fővel kérdezzük: használt-e az engesztelő áldozat a parlament békejének, használt-e a nagyfontosságú kérdések elintézésének: őszintén be kell vallanunk, hogy nem használt semmit. A parlamenti anarkiából, amely a Badeni kormányt elsodorata, ma sem bontakozott ki Ausztria s a kisebbségnek adott ily főbenjáró engedményekkel nem is fog kibontakozni a világ egyetlen alkotmányos állama sem.

Azt a pillanatnyi megkönnyebbülést, a mi az ily módon reánk kényszerített kormányválságot követné, drágán fizetnünk meg, tisztelt választó polgárok. Drágán, igen drágán fizetnünk meg, urává téve ezennel minden kormányt, s a képviselőház minden ezután jövő többségének, egy elszánt és eszközeiben cseppet sem válogató kisebbségnek akaratát.

Hogy az abdikációnak és parlamenti megalázkodásnak a politikája mily következményeket vonhat maga

után, még oly szerencsés, nemzetileg összeforrott országokban is, ahol a kormányforma legfeljebb a nemzeti szabadság kisebb-nagyobb teljességének kérdése, de nem a nemzeti létnek kérdése: e felett még lehet vitatkozni.

De hogy mily halálos veszedelmekkel járna ez hazánkban, ahol a nemzeti egység kérdése még befejezve nincs, s ahol a föld belsejében elfojtott faji aspirációk forronganak, ezt én nem magyarázatom épen önkönnel, akik a nemzetiségek faji érvényesülésének kellő közepén élnek, s akiknek élete, életüknek minden percze nemes, önmegtartó, hősies, hazafias küzdelem.

Lengyelország valamikor világtörténeti szerepet játszott. Hogy mily életerő volt benne, azt most látjuk, mikor a hatalmak megosztottak rajta és vérző teteméből maig sem tudják kiirtani az élő nemzeti akaratot. E szerencsétlen testvéremzetnek volt százados, ősi alkotmányjoga, mint nekünk. A legideálisabb kisebbségnek, egyetlen törvényhozónak a vetőjoga elég volt ahhoz, hogy az országgyűlés legárvösebb határozatai megakasztassanak. A sikeres obstrukció elvégzéséhez ott tehát nem kellett még tizenöt, husz hazafi sem, mint nálunk. Elég volt hozzá egy is.

Nos, tisztelt választó polgárok, a história azt tanítja, hogy ez az alkotmány, a kisebbségnek ez az uralma ásta meg kora sirját a világ egyik legvirágzóbb, leglovagiasabb, legszabadságszeretőbb nemzetének...

Az ellenzék, érezve eljárásának felelősségteljes voltát, úgy állítja oda a kormányt, vak gyűlöletének tárgyát, mint amelynek politikájában engesztelő vonások nincsenek, amely tehát sorsát teljesen megérdemli.

Különösen Apponyi Albert gróf volt az, aki a kormány politikájától minden engesztelő vonást megtagad. A magyar katonai oktatás létrehozatalát ujjhegygel ériatve, a parlamentben tartott egyik híres beszédeben kerekén tagadja a kormány egyik legnagyobb érdemét: a nemzet és korona között fennálló politikai és érzelmi összhang mélyítését.

(Folytatása következik.)

Vegyes hírek.

— **Lapunk tisztelt olvasóinak boldog új évet kívánunk!**

— **Olvasóinkhoz.** Lapunk mai száma közli előfizetési felhívásunkat. Midőn e helyen is felhívjuk arra t. olvasóink figyelmét és kérjük jövőre is szives pártfogásukat, kötelességünknek ismerjük ezúttal is kijelenteni, miszerint jövőben is első és fő kötelességünk eend az elvállalt feladatnak hiven megfelelni. Munkatársaink a régiék és ezek száma a folyó évben is még szaporodott mert mindig egyik kiváló gondoskodásunkat képezte, hogy lapunk minden egyes rovata szakképzett írók által láttassék el. Rendes dolgozó-társaink: dr. Ebergényi Sándor, Lázár István, Horváth Miklós, dr. Farnos Árpád, dr. Farnos Dezső, Székelyhidy Viktor, Pakots József, Szabó Gyula, Sallak Róza, Balogh Ferenc és Székelyhidy Ödön. Időközönként Albert Iván, dr. Bifalvy Károly, Gáspár János, dr. Nagy Károly, Szilágyi Farkas, dr. Varró László, dr. Winkler Albert, dr. Werner Gyula

támadást és valljuk be minden alszemérem nélkül, igen sikeresen is.

Köz tudomásu volt hogy Holubár ur igen gazdag ember. A felvidéken megzámálhatatlan holdja van, melyen — kérem — valóságos aczélos buza terem. Holubár ur becsületszavára kijelentette, hogy az ő földjein a krumpli ismeretlen. Amiben végtére lehetett igazja is.

Azután Holubár ur gíggén járt és csehül beszélt. Jó ezt ismételni, mert például az a szánalmas Szabolcs Jenő, valami aljegyző a városnál, csak a saját külön kettesen járhatott, ha járni akart, már pedig ez nagyon közönséges valami, mert hiszen ez az equipage ugy születik az emberrel. Aztán meg a kis Szabolcs magyarul beszélt, ami megint hiányos intelligenciájára vall, kerem.

Talán nem is illenék Holubár urat egy sorban említenem a kis Szabolcsal, de már arról igazán nem tehetek, ha az illemkodékok paragrafusaiiban annyira tájékozatlan sors egymás mellé hozta őket.

Holubár ur jött, látott és győzött. Jött, mint mondtam, valahonnan a felvidékről, látta a lenhaju Tormay Sáríkat és legyőzte a tamásvári gavallér urakat, akik ezennel már csak szürke számokat képviseltek a Tormay Sáríka állandó gardájában. Még ilyen számok is kicsi volt azonban Szabolcs Jenő, az aljegyző, aki csak magyarul beszélt.

Ezennel már csak az a szerep jutott neki, hogy a lovakat tarthatta, amíg Sáríka felugrott a Holubár ur gíggjére, amelyen rendes kocsiásokat követtek el minden áldott nap.

A hátulsó ülésen a Petőfi-szakállas cseh inas foglalt helyet, amelyben Holubár ur szintén eredeti gondolkozásmódját árulta el, minthogy az inasok köztudomásúlag Róma alapítása óta egytől-egyig borotvált képpel dicsekednek.

Kellő fedezet mellett történtek tehát ezek a kocsi-kázások s épen nem volt igazja tehát Borberekynének, aki például a főbírné előtt határozott megbotránykozását fejezte ki a Sáríka szüleinek gondatlansága fölött. Igaz más részről, hogy Borberekynét az is bocsánthatta méltán, hogy nem az ő elvirágozott lányai kevélykedhetnek a Holubár ur oldala mellett.

Különbön szó ami szó, de Holubár ur és Sáríka közeli jegyváltása már faite accomplie-nak volt tekintendő, amikor...

No, de ne vágjunk elibe a dolgoknak.

Történt, hogy Tormayné ő nagysága, már mint a szépséges és lenhaju Sáríka édes mamája, nagy uszonát csapott, amelyre hivatalos volt Tamásvárnak egész intelligenciájára. Ez már Tamásváron így szokott lenni. A kicsi Szabolcs és egy pár tuczat-gavallér is ott volt staffage-nak.

Általános volt a hiedelem, hogy az egész fejedelmi uszonának az a célja, hogy a csemege mellé végtére fölszervirozzák a Sáríka eljegyzését is Holubár ural.

A társaság hangulata, mint mondani szokták, igen élénk volt már, amikor Sáríkanak az a pompás ötlete támadt, hogy megszólaltatja végre a jövendőbelijét — magyarul.

Eddig csak a pantomimikával vegyes németre szo-

ritkoztak mindig; hátha lehetne kiszorítani a híres cseh lovakok utódából egy pár magyar szót?

Holubár ur nem akart eleinte kötetlen állani. De mikor az egész társaság azt a nézetét fejezte ki, hogy az igen „interessant” volna, ha Holubár ur magyarul beszélne, végre rászánta magát erre az önmegtartóadásra.

Ékes cseh magyarsággal annak a szerény véleményének adott kifejezést, hogy magyarul nem érdemes beszélni, mert ez a nyelv — hogy is mondják csak? — igen parasztos. Az jó a kauaszoknak és más efféle szerzeteknek, de tisztességes ember gyourra nem veszi be.

— Nicht wahr, édes Sáríka? — tette hozzá előkelő nyugalommal és gögösen nézett végig a társaságon.

Sáríka nem felelt, de sőt az egész társaságot mintha valami nyelvbilincselő igézet lepte volna meg. Még jóformán idejük sem volt magukhoz térni meglepetésükből, amikor a nagyobbik Borberekyné mellől felugrott a kicsi Szabolcs és Holubár urat, aki szeiben ült vele, amugy parasztosan pofon teremtette. A társaság ijedten ugrált föl s a férfiak oda siettek a veszedelem helyére. A főbírné annyira megrémült, hogy a csokoládéját a szája helyett az ölébe öntötte s az öreg Horváth, a helybeli polgári fiúiskola főgondnoka, akinek megvolt az a privilegiuma, hogy bármikor pipázhatott, annyira zavarba jött, hogy az ugrifüles Várkonyi-lány piczi ujjacskájával tömte meg a pipáját, mely az általános hüledezésben kialudt. Ezt ugyan Tailleraudról is moadják, de hát ez nem változtat a tényen.

Szóval, nagy volt már a zavar s Holubár ur halott-halványan emelkedett föl székéről. Az affaire-nek kü-

kiváló tollalól — mint eddig és leghivebben vármegye területén. A kiváló hirlap tésében Budapest p o n d e n z ” c z nyunk pedig le vidéki lapokat, natokat azonn szággyűlési ké pesti híreket t Magunk részén olvasóink igény kat csak egy közönségünk k jük, miért is tések megújita

— **Búcsu** tetben szomorúdvőöljük olv man több kel regisztrálhatna sadalomra egy jak s mint ed azokat hiven fe mint szellemi ujevet!

— **Eljegyz** rekvő tagjának Bertának e szeről is gratu

— **Betegse** alakja, Lázár társainak, jó gyobb sajnálak lakásán. Mint vulás állott be teg, de legalább fogjuk nélkül nagyon jó ind latán álló kato

— **Korcsol** nálható állapot látásunk lehet rendbe is jön, lassák magukat dósításokkal, úzbenben levő ben pedig a tu

— **Műkedv** időkben gyak sáról. Vasárnap sok önképe jeleni a világ nagy népszerű res haju“-t bára ugyanazó kítását már — nem kételtől megszokot

lőben aznap s az uszonának Siettel min varen csak a lenségéről besz társról, melylye utóda, a sértés

A kicsi Szabolcs igazat adtak ne kritikát mondo illet Szabolcs csinaljon. Hata

No, de hát Holubár ur ré tek arról is tu párbaj, amely tén kardra h már föl is kér

Másnap reg váriak elesoda láttak egymag lovakat vitte ként.

Holubár ur másvárról, mag és manchette-együtt.

A kicsi Szabolcs tott egy lapo jelenik havont előfizetője Tor

összeforrott org-
felfejebb a nem-
egének kérdése,
felett még lehet

el járna ez ha-
se meg befejezve
faji aspirációk
atom epen önk-
esülésének kellő
etüknek minden
zánias küzdelem.
ati szerepet ját-
zást most látjuk,
es verő tetemé-
nemzeti akaratot.
It százados, ősi
realisabb kisebb-
bőjea elég volt
sebb határozatai
no elvezéséhez
husz hazafi sem,

storia azt tanítja,
ek ez az uralma
xvitézéb, leglo-
etének . . .

összeforrott vol-
nyulöletének tár-
egeszítelő voná-
teljesen megér-

of volt az, aki a
ló vonást meg-
telőzatalat ujji-
rtott egyik híres
ny egyik legna-
között fennálló

K.
k boldog uj

zama közli elő-
is felhívjuk arra
is szíves párt-
zattal is kijelen-
ő kötelességünk
felelni. Munka-
folyó évben is
iváló gondosko-
n egyes rovata
endes dolgozó-
István, Horváth
s Dezső, Szé-
Szabó Gyula,
skelyhidő Ödön,
Károly,
gyi Farkas, dr.
Werner Gyula

zoritani a híres
szót?
nek állani. De
fejezte ki, hogy
ur magyarul
önmegtagadásra.
szereny velemé-
al nem érdemes
mondják csak?
k és más efféle
omra nem ve-

e hozzá előkelő
k társaságon.
saságot mintha
a meg. Még jó-
meglepetésük-
ny mellől felug-
ki szemben ült
te. A társaság
k a veszedelem
gy a csokolá-
az öreg Hor-
dnoka, akinek
or pipázhatott,
Várkonyi-lány
mely az által-
an Tailierand-
t a tényen.
ubár ur halott-
affaire-nek kü-

kiváló tollából ayerünk közleményeket. Tudósítónk — mint eddig is — mindig a legteljesebb és leghívebben fognak értesíteni mindazokról, mik a vármegye területén történnek és olvasóinkat érdeklik. A kiváló hírlapíró Lichtenstein József szerkesztésében Budapesten megjelenő „Pester Correspondenz” című könyvomatossal fennálló viszonyunk pedig lehetségessé teszi nekünk, hogy az összes vidéki lapokat megelőzve a fontosabb politikai mozzanatok azonnal közölhessük. Egyik szerkesztőnk országgyűlési képviselő is lévén, a legérdekesebb budapesti híreket távirat útján fogja közölni lapunkkal. Magunk részéről tehát mindent megteendünk, hogy t. olvasóink igényeit kielégítsük, de viszont fáradozásainkat csak úgy koronázzandja siker, ha ebben olvasó közönségünk kellő mérvben pártolását megszerezhetjük, miért is ujjal is tisztelettel kerjük az előfizetések megújítását.

— **Búcsú és üdvözlések.** Búcsuzunk a sok tekintetben szomorú ó évtől és jobb reményeket táplálva üdvözljük olvasóinknak az újévet! Vajha ez év folyamán több kellemes és kevesebb kellemetlen eseményt regisztrálhatnánk, érteve ezt politikára, gazdaságra, társadalomra egyaránt. Tollunkat az események irányítják s mint eddig úgy ez új évben is igyekezni fogunk azokat híven feltárni olvasóink előtt, kiknek úgy anyagi, mint szellemi támogatását a jövőre is kerjük. Boldog újévet!

— **Eljegyzés.** A kereskedői gárda egyik fiatal törekvő tagjának, Lázár Károlynak és Tenkei Bertának eljegyzési kártyáját kaptuk s magunk részéről is gratulálunk a szépnek ígérkező frigyhez.

— **Betegség.** Közéletünk egyik ismert és kedvelt alakja, Lázár Albert m. kir. honvéd százados, bajtársainak, jó ismerőseinek, számos barátainak legnagyobb sajnálatára hetek óta súlyos betegen fekszik lakásán. Mint értesülünk, nehéz betegségében némi javulás állott be, azonban még mindig ágyban fekvő beteg, de legalább remélhetjük, hogy pár hét múlva nem fogjuk nélkülözni az igazi magyaros, jó kedélyű és nagyon jó indulatú barátot, kitűnő és hivatása magaslatán álló katonát.

— **Korcsolyapályánkat . . .** elkezdették használatba helyezni és ha így halad, alapos kiállításunk lehet reá, hogy tavasznyitára egészen rendbe is jön, addig pedig a korcsolyasport hívei mulassák magukat a különböző lapokban megjelenő tudósításokkal, melyek a minden városban hetek óta üzemből levő jégszabályokra vonatkoznak. Különben pedig a türelem hátha jeget terem!

— **Műkedvelői előadás.** Műkedvelőink az utóbbi időkben gyakran gondoskodtak a közönség mulattatásáról. Vasárnap, az év első napján ismét az „Iparosok önképző köré”-nek műkedvelői fognak megjelenni a világot jelentő deszkákon. Lukácsy Sándor nagy népszerűségnek örvendő népszínművét „A vereshaju”-t fogják előadni s mert a szereplők jobbra ugyanazok, kiknek gondos játékát, élvezetes alakítását már több ízben volt alkalmunk megdicsérni, — nem kételkedünk, hogy a darab a műkedvelő ifjaktól megszokott jó előadásban fog színterülni és

lönben aznap semmi folytatása nem volt, ugyszintén az uzsonnának sem.

Sietett mindenki haza s félóra múlva egész Tamásváren csak a kicsi Szabolcs Jenő kolosszális nevelétségiéről beszéltek s arról a nemes önmegtartóztatásról, melylyel Holubár ur, a hírhedt cseh lovagok utóda, a sértést fogadta.

A kicsi Szabolcs eljárását mindenki elítélte, bárha igazat adtak neki abban, hogy Holubár ur is kissé erős kritikát mondott nyelvünkről. Hanem azért még sem illet Szabolcstól, hogy egy uri társaságban botrányt csináljon. Határozottan nevelétségi volt az tőle.

No, de hát meg is kapja a magáét. A kihívás a Holubár ur részéről már megtörtént, sőt a jól értesültek arról is tudtak, hogy mikor és hol fog megtartatni a párbaj, amely pisztolyra megy s eredménytelenség esetén kardra harcképtelenségig. Holubár ur segédekül már föl is kérte a szomszéd helyőrség két tisztjét.

Másnap reggel aztán ugyancsak vagy volt a tamásváriak elsodálkozása, mikor a Petőfi-szakállas inast látták egymagában kihajtatni a vasúthoz. A gigget és lovakat vitte ki hogy fölrajka őket teherszállítmányként.

Holubár ur az éj leple alatt szépen megugrott Tamásvárról, magával vivén feltűnést keltett plastronjait és manchette-jeit az ezüst monogrammos tárczával együtt.

A kicsi Szabolcs pedig a következő héten megindított egy lapot, melynek „Nyelvőr” a czime és megjelenik havonta kétszer. Ugy beszélük, hogy legelső előfizetője Tormay Sárika volt.

épen azért e helyen is felhívjuk a pártolásra méltó társadalmi ténykedésre a közönség figyelmét.

— **Uj katonai lövölde.** A nagyenyedi határon a „Bükkös-laposán” épült régi katonai lövölde a Maulicher-fegyverek nagy horderejének megfelelőleg teljesen átalakítatván, az a helybeli honvéd zászlóaljparancsnokságnak az alispáni hivatalhoz küldött értesítése szerint a használatnak átadott. Bárha ezen lövölde közbiztonsági szempontból a modern technikai vívmányok teljes felhasználása mellett épült, mégis az esetleges szerencsétlenségek kikerülése végett figyelmeztetjük ez uton is a közönséget, hogy azon napokon, melyeken lövészet tartatik, a lőtérre levő épületen és az utolsó lövedék-gáton 1—1 piros zászló fog kitűzteni s a Fel-Enyedről és a malom-uttól a Bükkös-laposra vezető utakon pedig 1—1 honvéd fog őrt állani szintén piros zászlóval. A harcászati célzólövészetek alkalmazásával, melyek az érdekelt hatóságokkal esetenként külön-külön fognak közöltetni, a golyók röppályája 6000 lépésen belül örök által biztosítottatik.

— **Irodalom.** A magyar tanárok egyiptomi tanulmányjáról, a nagyméltóságú vallás- és közoktatásügyi minisztérium pártfogásával, rendkívül díszesen illusztrált kötet jelent meg „Patria” irodalmi váliat kiadásában és nyomtatásában. Száz szébbnél-szebb illusztráció kíséri a Roskovics Ignác kitűnő képművésznök színes borítéképével díszített vaskos kötet tizenhat választékos közleményét. Az első műintézetekben készült, leg-tökéletesebb kivitelű szövegképek s a különféle színárnyalatú külön műmellékletek valóságos képeskönyvvé avatják a kötetet, melynek értékét még inkább fokozza az, hogy valamennyi angol, francia, olasz és magyar fölvétel a legújabb és ezek clichéi egyesegyedül a tanulmánykönyv számára készültek. Roskovics Ignác egyiptomi fölvételeiből egész sereg fényképet bocsátott rendelkezésünkre, melyek most jelennek meg először. Beöthy Zsolt min. tan., irodalmunk díszes, hangulatos előszóban vázolja az egyiptomi tanulmányút célját és sikerét. Goldziher Ignác egyetemi tanár, jeles orientálistánk, ki az egész tanulmány-utat rendezte, „Az egyiptomi iszlám”-ról ír épp oly szellemes, mint alapos értekezést. Platz Bonifác dr., a szegedi főigazgató, „Ó-Egyiptom történetét és irodalmát” ismerteti két eleven előadásu tanulmányban. Fogarasi Albert nagyenyedi kollégiumi tanár, kitől csak az imént jelent meg a „Képes Világtörténet” első kötete, „Egyiptom mythosait” tárgyalja. Sarmaságh Géza szatmári főgimn. tanár, „Egyiptom és a biblia” című közleményben fejtegeti a Szentírás tanulságos vonatkozásait. Gresits Miksa losonci főgimn. igazgató „A mai Egyiptom” történetét mutatja be érdekesítő pragmatikával. Bodnár Bertalan hőmezővásárhelyi gimn. tanár „Egyiptom földrajzából ad gondos vázlatokat. Laudon István dr. ungvári gimn. tanár „Egyiptom névényvilágát” mutatja be a maga rendkívüli eredetiségében. Marcsiss János besztérczebányai gimn. tanár, az egyiptomi meteorológiai intézet adatai nyomán magyarozza „Egyiptom klímája” sajtószínterét. Szádeczky Gyula dr. kolozsvári egyetemi tanár „A régi egyiptomi építkezések köztetéről” nyújt épp oly szakszerű, mint vonzó ismeretést. Vitális István selmeczbányai lyceumi tanár a hűbájós Kairót mutatja be. Szép Rezső pozsonyi

lyceumi tanár Felső-Egyiptomot méltatja csodálatos műemlékeinek maradványaival. Geesányi Gusztáv soproni lyceumi tanár, Szuez jelentőségéről és tájzép-ségeiről fest képet. Kőrösi László dr. budapesti fő-reális. tanár, a tanulmánykönyv szerkesztője, bevezető cikkében a tanulmány-út történetét mondja el s az utolsó közleményben „Egyiptom szépségei”-t mutatja be szébbnél-szebb képekben. A rendkívüli gondnal szerkesztett könyv számot tenne a külföldi irodalom-ban is, annál inkább pedig a mienkben, ahol hasonló tartalmu és kiállításu ismertető munka még nem jelent meg Egyiptomról. A nagyméltóságú vallás- és közoktatásügyi minisztérium által 88.888/1898. sz. alatt az összes iskolák számára melegen ajánlott mű ára pompás kötésben hat forint.

Szerkesztőség:

Dr. MAGYARI KÁROLY. TÖRÖK BERTALAN.

Kiadó:

Nagyenyedi Könyvnyomda és Papíráruhágyár részvénytársaság.

Nyomatott a Nagyenyedi Könyvnyomda és Papíráruhágyár részvénytársaság könyvnyomdájában.

Sz. 6077.—898.

Pályázati hirdetés.

Alsófehér vármegye kisenyedi járásában Örményszékes, Alamor, Ladamos és Mundra községek-ből Örményszékes község székhelylyel alakított körjegyzőségben a körjegyzői állás megüresedvén, annak választás után leendő beöltése céljából ezennel pályázatot hirdetek.

A körjegyző javadalmazása a következő:

1. Fizetés évi 425 forint.
2. Lak- és irodabér évi 40 forint.
3. Körjegyzői futár-átalány évi 46 forint.
4. Irodai átalány évi 29 forint.
5. Irnoktartási átalány évi 175 forint.
6. Irodai világítás és fűtési átalány évi 33 forint.
7. M. kir. anyakönyvvezetővé leendő kinevezése esetén megfelelő tiszteletdíj.
8. A magán-munkálatokért szabályrendeletileg megállapított díjak.

Pályázni szándékozók részéről az 1883. évi I. t.-cz. 6. §-ában előirt képesítésüket, valamint az eddigi alkalmazásukat igazoló okmányokkal felszerelt folyamodványok hozzávaló 1899. év január 27-ig benyújtandók annyival inkább, mivel a később érkezők figyelembe vételni nem fognak.

A választás 1899. január 28-án délelőtt 10 órakor Örményszékes községben a körjegyzői irodán fog megtartatni.

Kisenyedi járás főszolgabírája.

Konczán, 1898. év december 27-én.

Szabó Lajos
főszolgabíró.

1668 1—3

Előfizetési felhívás

a

„KÉPES CSALÁDI LAPOK”

szépirodalmi és ismeretterjesztő képes hetilapra.

A „Képes Családi Lapok” olyan szellemben és irányban van szerkesztve, hogy ifju és öreg külön s együttvéve élvezettel olvashatja.

A „Képes Családi Lapok” minden évben négy külön beköthető regényt ad ingyenes mellékletül előfizetőinek.

A „Képes Családi Lapok” borítéka szellemes és szórakoztató csevegések, illetve kérdések és feleletek tárháza és így az előfizetők díjtalanul közölhetik gondolataikat az „Előfizetők postája”-ban.

A „Képes Családi Lapok” előfizetési ára a Hölgyek Lapja” című divatlappal és a külön beköthető „Regénymelléklet”-tel együtt:

Egész évre 6 forint — kr.

Fél évre 3 forint — kr.

Negyedévre 1 forint 50 kr.

A „Képes Családi Lapok” annak, aki az előfizetési összeget és azonkívül még 80 kr. csomagolási és postaszállítási díjat egyszerre beküldi, elismerésül még külön 4 legújabb regényt küld ingyen és bérmentve.

A „Képes Családi Lapok” mutatószámokat ingyen és bérmentve küld mindazoknak, akik ez iránt — legcélszerűbben levelezőlapon — hozzá fordulnak.

KÉPES CSALÁDI LAPOK kiadóhivatala,
Budapest, V., Vadász-utca 14. (Saját házában.)

1646 3—5

Kérje
The Continental
 a *Bodega Company*
 oltághírű spanyol és portugál
 borait
 Sherry
 Portbor
 Malaga
 Madeira
 Tarragona stb.

Kaphatók az összes finomabb
 fűszer és csemege kereskedé-
 sekben, valamint poharaként
 az előkelőbb szállodák, kávéházak és vendéglőkben.

Saját fiók: **Budapest**
 csakis: *W. Kossuth-Lajos és Ujvilág utca-
 sarkán a Geny-Casinoval szemben*

1527 20 20

Sz. 10 292 - 898.
 közig.

Pályázati hirdetmény.

Alsófehér vármegye magyarigeni járásához tar-
 tozó Petrosán, Galacz, Fenes és Ompoly-Prezáká
 községekből álló körjegyzői körben Fenes szék-
 helylyel nyugdíjazás folytán üresedésben levő
 körjegyzői állásra ezennel pályázatot hirdetek.

Ezen állás javadalmazása áll: 500 frt fizetés,
 194 frt 50 kr szálláspénz és irodai átalányból.

A választás napjául **1899. január hó 7-én**
 d. e. 8 óráját a Fenesi körjegyzői irodába tū-
 zöm ki.

Felhívom pályázni kívánókat, miszerint az
 1883. évi I. t.-cz. 6 §-ában előirt képesítésüket,
 valamint eddigi alkalmaztatásukat igazoló okmá-
 nyokkal és születési bizonyítvánnyal felszerelt
 folyamodvényaikat hozzá: 1899. évi január hó
 6-ig annál inkább beadni, mert a későbbben be-
 érkezőket figyelembe venni nem fogom.

Magyarigeni járás főszolgabírájától.

Magyar Igen, 1898. december hó 22-én.

1662 1-3

Csuka Domokos
 főszolgabíró.

Sz. 2430 - 1898 tkvi

Árverési hirdetményi kivonat.

A vizaknai kir. járásbíró mint telekközpvi hatóság közhírré
 teszi, hogy az „Albina” tak. és hitelintézet végrehajtatónak Dordea
 lle ladamosi lak s végrehajtást szenvedő elleni 25 frt 6 kr tőke-
 kötetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a gyulafehérvári kir.
 törvényszék kerületében a vizaknai királyi járásbíró területén
 levő Ladamos község határára fekvő 39. sz. tjkvben A + 21-27. r.
 72, 74, 343, 449, 522, 523, 524, 525, 526, 674, 900. ladamosi 190 sz.
 tjkvben A + 6-8. r. 354, 516, 517, 565 hr. sz ingatlanokra az árve-
 rést 723 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és
 hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1899. évi **január hó 23-ik**
 napjának d. e. 9 órája Ladamos község házánál leendő megtartása

nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is el foguak
 adatni

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át
 készpénzben, vagy az 1881. évi 60. t.-cz. 42 §-ában jelzett árfolyam-
 mal számított és az 1881. évi november 1-én 3333 sz. a. kelt igaz-
 ságügyminiszteri rendelet 8-ik §-ában kijelölt óvadékképes értékpá-
 pirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. 60. t.-cz. 170 §-a
 értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiki-
 lított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. járásbíró mint tkvi hatóságtól.

Vizaknán, 1898. évi október hó 1-én.

A kivonat hitelül

1667 1-1

Sisszel,
 kiadó.

KATHREINER-FÉLE
 Kneipp
 maláta kávé.

Nagymama nem is!

Évek óta kitünő pótléknak bizonyult a babkavéhoz. — Ideg-,
 szív- és gyomorbetegségeknél, vérszegénységnek orvosiilag ajánlva.
 Legkedveltebb kávéital a családok százezereinél.

1644 1-10

Eladó:

Teljes temetkezési intézet, elhez tartozó összes berendezési tárgyak, mint több
 diszes és egyszerű nyitott és üveges **gyászokcsik**, különféle **diszgyenruhák**, **lótollak**,
lótakarók, **gyertyatartók**, valamint mindennemű **posztófelszerelések**.

Jutányos ár, kedvező fizetési feltételek. — Bővebb felvilágosítással szolgál

Hohenberg Ferencz

arany- és ezüst-zsinór, paszomány és gombkötőgyáros. Temetkezési intézetek teljes berendezője.

Budapest, VI. ker., Nagymező-utcza 46. (Saját ház.)

Árjegyzékek, rajzok, költségvetések kívánatra ingyen és bérmentve!

1660 2-2

DIETRICH ÉS FIA

CS. ÉS KIR. UDVARI SZÁLLITÓK

TEA, RUM, COGNAC ÉS PALACZKSÖR NAGYKERESKEDŐK. FINOM LIKÓRÓK GYÁRA.

BUDAPEST, IV., RÉGI POSTA-UTCZA 10.

közvetlen behozatalú valódi

BRAZILIAI RUM-ja.

Kapható: A bizományi raktárban **Bisztritsány Lajos** urnál; Nagy-Enyeden, továbbá: **Fridmann Márton** urnál Gyulafehérvárt,
Hillinger Adolf urnál Maros Ujvárt és **Nuszbaum Ármin** urnál Alvinczen.

1649 3-3

Előfizetés

helyben házhoz k
 postán

Egész évre . . .
 Fél évre . . .
 Negyedévre . . .

Hirdetés

centiméterem
 dik és gyarokok k
 ben re

Bélyegdíj

Nyílt tér

Minden ir
 mézet törv
 konvenczió f
 jevel bir mű
 találó s tel
 ez a két szó

Hogy azok
 összetartják,
 létele se meg
 létezésének
 delem és a
 költségei mit
 uralma az eg
 rok békés
 nak felford
 irás nélkül a
 magasabb cz

Ezen törv
 sport vagy sz
 nem uralkod
 nyiban, ameu
 elveiről vagy
 kedésekről e
 kényszer oly
 és emberi ak
 tében. A köz
 valik.

Hogy pedi
 a művelt néj
 sen: ott va
 mányra meg
 áthárithatath

Olyan kor
 birja, nincs i
 felelőssége, s
 vény letárgya
 Legfelebb es
 Tisza indítvá
 álltára az e
 kormány mag
 a képviselőh
 parancsolta t
 ségének hord

Csak azt h
 felhasznál-t
 heli e őt val
 kül való kor

Az ellenze
 döntötte az
 vádból csak

Abban a t
 alkotmány v
 valami: káro
 igereitéhez k

egyezés java
 a jövő eszter
 hogy a költ
 tatni: betérj
 Az ügyeket
 is terjesztett
 a kormány a
 ták. Ha tel
 utólagos felh
 felhatalmazás
 kezdve: enne
 hanem az el
 az egyedül
 jobban megf
 melyet felel
 rend s a
 legsarkalatos
 támaszkodó

Nálunk az
 vénybe igat
 esetről, mid
 kellő időre
 lamok pé